

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0178/2000

21 juni 2000

*

VERSLAG

over het initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van het kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van ernstige milieucriminaliteit
(5343/2000 – C5-0078/2000 – 2000/0801(CNS))

Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Giuseppe Di Lello Finuoli

Rapporteur voor advies*:

Inger Schörling, Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid

(* Hughes-procedure)

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
WETGEVINGSVOORSTEL	5
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE	22
TOELICHTING	23
ADVIES VAN DE COMMISSIE MILIEUBEHEER, VOLKSGEZONDHEID EN CONSUMENTENBELEID(*)	32

(*) Hughes-procedure

PROCEDUREVERLOOP

Bij schrijven van 11 februari 2000 verzocht de Raad, overeenkomstig artikel 39 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Parlement om advies inzake het initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van het kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van ernstige milieucriminaliteit (5343/2000 – 2000/0801(CNS)).

Op 18 februari 2000 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de verwijzing van dit initiatief naar de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken als commissie ten principale en naar de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid als medeadviserende commissie (C5-0078/2000).

Op 14 april 2000 deelde de Voorzitter mede dat het verslag diende te worden opgesteld volgens de Hughes-procedure door de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid.

De Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken benoemde op haar vergadering van 3 april 2000 Giuseppe Di Lello Finuoli tot rapporteur.

De commissie behandelde het initiatief van het Koninkrijk Denemarken en het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 19 april, 22 mei, 6 juni en 21 juni 2000.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 24 stemmen tegen bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de ontwerpwetgevingsresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Graham R. Watson (voorzitter), Robert J.E. Evans (ondervoorzitter), Giuseppe Di Lello Finuoli (rapporteur), Mary Elizabeth Banotti, Christian von Boetticher, Alima Boumediene-Thiery, Marco Cappato, Michael Cashman, Carmen Cerdeira Morterero (verving Anna Karamanou), Ozan Ceyhun, Carlos Coelho, Gérard M.J. Deprez, Olivier Duhamel, Evelyne Gebhardt (verving Margot Keßler), Daniel J. Hannan, Adeline Hazan (verving Elena Ornella Paciotti), Ewa Klamt, Alain Krivine (verving Pernille Frahm), Klaus-Heiner Lehne (verving Thierry Cornillet), Baroness Sarah Ludford, Minerva Melpomeni Malliori (verving Gerhard Schmid), Hartmut Nassauer, Ana Palacio Vallelersundi (verving Bernd Posselt), Hubert Pirker, Martin Schulz, Sérgio Sousa Pinto, Joke Swiebel, Fodé Sylla, Anna Terrón i Cusí, Gianni Vattimo en Jan-Kees Wiebenga.

Het advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid is bij dit verslag gevoegd.

Het verslag werd ingediend op 21 juni 2000.

De termijn voor de indiening van amendementen wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin het verslag wordt behandeld.

WETGEVINGSVOORSTEL

Initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van het kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van ernstige milieucriminaliteit (5343/2000 – C5-0078/2000 – 2000/0801(CNS))

Dit initiatief wordt als volgt gewijzigd:

Door het Koninkrijk Denemarken voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

(Amendement 1)

Overwegingen 1 en 2

(1) De Raad is verontrust over *de* toenemende *omvang van milieucriminaliteit en het feit dat de gevolgen ervan vaak grensoverschrijdend zijn*.

2. *Ernstige* milieucriminaliteit vormt een bedreiging voor het milieu en derhalve moet krachtig worden opgetreden tegen ernstige milieudelicten.

(1) De Raad is verontrust over *het* toenemende *aantal misdrijven tegen het milieu en de gevolgen die steeds vaker de grenzen van de staten waar deze misdrijven worden gepleegd, overschrijden*.

2. *Deze* milieucriminaliteit vormt een bedreiging voor het milieu en derhalve moet krachtig worden opgetreden tegen ernstige milieudelicten.

Motivering:

Overweging 1 wordt slechts formeel gewijzigd.

(Amendement 2)

Overweging 3

3. Ernstige milieucriminaliteit is een probleem waarmee alle lidstaten geconfronteerd *worden* en de lidstaten moeten derhalve gezamenlijk optreden om het milieu *door het strafrecht* te beschermen.

3. Ernstige milieucriminaliteit is een probleem waarmee alle lidstaten *moeten worden* geconfronteerd en de lidstaten moeten derhalve gezamenlijk optreden om het milieu te beschermen *met strafrechtelijke normen en strenge strafmaatregelen die als doeltreffend afschrikmiddel dienen, met gevangenis- en geldstraffen die de milieuschade onrendabel maken*.

Motivering:

Overweging 3 wordt slechts formeel gewijzigd en er wordt een verwijzing naar de doeltreffendheid van de strafmaatregelen toegevoegd.

¹ PB C 39 van 11.2.2000, blz. 4.

(Amendement 3)
Overweging 3 bis (nieuw)

(3 bis) Deze misdrijven worden steeds vaker gepleegd door rechtspersonen die meer zijn geïnteresseerd in winst dan in de eerbiediging van het milieu.

Motivering:

De verwijzing naar rechtspersonen is het gevolg van de constatering dat ernstige milieucriminaliteit meestal wordt bedreven door scheepvaart- en wegvervoerbedrijven, industrieën, mijnen, enz.; derhalve moeten strafrechtelijke normen worden ingevoerd die met deze situatie rekening houden.

(Amendement 4)
Overweging 3 ter (nieuw)

(3 ter) Dit probleem betreft tevens de Midden- en Oost-Europese landen die in de nabije toekomst deel gaan uitmaken van de Europese Unie.

Motivering:

De nieuwe overweging weerspiegelt de bezorgdheid van de EU, aangezien de Midden- en Oost-Europese landen die kort voor de toetreding tot de Unie staan, met enorme problemen te kampen hebben op het gebied van de milieubescherming en derhalve hun wetgeving moeten aanpassen aan de principes van dit kaderbesluit.

(Amendement 5)
Overweging 4

(4) De bestrijding van ernstige milieucriminaliteit vereist doeltreffend onderzoek en effectieve vervolging ***in de lidstaten***, en doeltreffende politieke, strafrechtelijke en administratieve samenwerking tussen de lidstaten.

(4) De bestrijding van ernstige milieucriminaliteit vereist doeltreffend onderzoek en effectieve vervolging, en doeltreffende politieke, strafrechtelijke en administratieve samenwerking tussen de lidstaten.

Motivering:

De voorgestelde formule is technisch juist.

(Amendement 6)
Overweging 4 bis (nieuw)

(4 bis) De bestrijding van ernstige milieucriminaliteit moet worden aangevuld met doeltreffende wetgeving inzake de milieu-aansprakelijkheid.

Motivering:

De bestrijding van ernstige milieucriminaliteit via het strafrecht is slechts één manier om milieuschade te voorkomen en dient te worden geïntegreerd in een groter geheel waarvan ook maatregelen als civiele aansprakelijkheid voor milieuschade deel uitmaken.

(Amendement 7)

Overweging 4 ter (nieuw)

(4 ter) Voor de bestrijding van ernstige milieucriminaliteit is kennis en begrip van milieuproblemen vereist, die worden verkregen door het personeel dat misdaad in de lidstaten opspoorst en vervolgt adequaat te instrueren en op te leiden.

Motivering:

Rechtshandhavingspersoneel van de nationale en plaatselijke overheid moet speciaal worden opgeleid voor de opsporing en vervolging van milieumisdaden. Dit is voor de harmonisatie en samenwerking van even wezenlijke betekenis als de andere delen van dit besluit. De bevoegdheid van de overheid staat bij de bestrijding van milieumisdaden centraal. Er worden eisen gesteld aan de bevoegdheid inzake milieuwetgeving en inzake milieutechniek en milieukwesties in het algemeen, met inbegrip van natuurwetenschappelijke kennis. Een belangrijke voorwaarde voor een doelmatiger bestrijding van milieumisdaden is dat de betrokken instanties hun werkzaamheden coördineren en samenwerken in verband met bij voorbeeld strategische problemen, concrete taken, werkmethoden en bevoegdheden. Een zeer belangrijk element in de optimalisering van de bestrijding van milieumisdaden is de doelbewuste ontwikkeling van bevoegdheden en procedures voor de aangifte van vermoede milieumisdaden.

(Amendement 8)

Overweging 4 quater (nieuw)

(4 quater) Iedere lidstaat dient zich ervan te vergewissen dat ondernemers in alle bedrijven waar werkzaamheden worden uitgeoefend die in hogere mate gevaarlijk zijn voor het milieu en die schadelijke gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid van de mens of voor het milieu, verplicht zijn zich op de hoogte te stellen van de gevolgen die de activiteiten van het bedrijf voor het milieu kunnen hebben en in hun bedrijf beschermende en andere preventieve maatregelen te nemen.

Motivering:

Het volstaat niet in actie komen naar aanleiding van misdaden die reeds gepleegd zijn. Misdaden moeten ook worden voorkomen. Preventieve maatregelen moeten meer nadruk krijgen.

(Amendement 9)
Overweging 5 bis (nieuw)

(5 bis) De lidstaten dienen verslagen over de omvang en de gevolgen van milieucriminaliteit bekend te maken.

Motivering:

Publicatie van informatie over milieucriminaliteit draagt bij aan bewustmaking van het publiek en steunt aldus de preventie van milieuschade.

(Amendement 10)
Overweging 6

(6) De Raad van Europa heeft op **9 september** 1998 een Overeenkomst inzake de bescherming van het milieu door het strafrecht ("de overeenkomst van 1998") aangenomen,

(6) De Raad van Europa heeft op **4 november** 1998 een Overeenkomst inzake de bescherming van het milieu door het strafrecht ("de overeenkomst van 1998") aangenomen,

Motivering:

In de het Parlement voorgelegde tekst is de datum 9 september onjuist.

(Amendement 11)
Overweging 6 bis (nieuw)

(6 bis) De lidstaten en de kandidaat-lidstaten dienen, als zij dat nog niet hebben gedaan, zo spoedig mogelijk de overeenkomst van 1998 te ondertekenen en te ratificeren.

Motivering:

Ondertekening en ratificatie van de overeenkomst zou de milieuwetgeving aanzienlijk versterken.

(Amendement 12)
Artikel 1, lid 1, inleiding

1. Voor de toepassing van dit kaderbesluit wordt onder "ernstige milieucriminaliteit" verstaan handelingen of nalatigheden, onder verzwarende omstandigheden en in strijd met de nationale **milieuwetgeving**, waarbij:

1. Voor de toepassing van dit kaderbesluit wordt onder "ernstige milieucriminaliteit" verstaan handelingen of nalatigheden, onder verzwarende omstandigheden en in strijd met de **door de bevoegde nationale of plaatselijke instanties uitgevaardigde wetten, verordeningen of besluiten**, waarbij:

Motivering:

Bij de milieubescherming dient ook rekening te worden gehouden met de autonome of gedelegeerde wetgevende of regelgevende bevoegdheid van de regio's en plaatselijke

instanties.

(Amendement 13)
Artikel 1, lid 1, sub a)

a) de lucht, het water, de bodem of de ondergrond worden verontreinigd, en hierdoor **aanzienlijke milieuschade** ontstaat **of kennelijk dreigt te ontstaan**, of

a) de lucht, het **oppervlakte- of grondwater**, de bodem of de ondergrond worden verontreinigd, en hierdoor **concrete schade** ontstaat **voor het milieu, de gezondheid van de mens, de fauna, de flora, het klimaat, beschermde gebieden en het artistieke en culturele erfgoed**, of

Motivering:

Zoals bij de bodem en de ondergrond moet ook het water worden verdeeld in oppervlakte- en grondwater.

Het gevaar van schade moet concreet zijn, d.w.z. effectief en niet slechts abstract, waarschijnlijk en niet slechts mogelijk.

Het criterium voor de vaststelling van de te beschermen elementen moet minstens worden uitgebreid tot de flora, de fauna, beschermde gebieden en het artistieke en culturele erfgoed, overeenkomstig de overeenkomst van 1998 van de Raad van Europa en andere internationale verdragen en nationale wetten; het begrip "milieu" wordt bijvoorbeeld gedefinieerd in richtlijn 85/337/EEG (PB L 175 van 5.7.1985, blz. 40).

(Amendement 14)
Artikel 1, lid 1, sub b)

b) afval of soortgelijke stoffen worden opgeslagen of gedumpt, en hierdoor aanzienlijke **milieuschade** ontstaat **of kennelijk dreigt te ontstaan**.

b) afval of soortgelijke stoffen worden **geproduceerd, vervoerd, behandeld**, opgeslagen, gedumpt, **ingevoerd en uitgevoerd** en hierdoor aanzienlijke schade **of concreet gevaar** ontstaat **voor het milieu, de fauna, de flora, beschermde gebieden en het artistieke en culturele erfgoed**.

Motivering:

Voor een indringender milieubescherming, met name in de economisch zwakke gebieden van de Unie, alsmede in de ontwikkelingslanden - die opslagplaatsen voor het afval van de rijkere gebieden en landen zijn geworden - moeten alle mogelijke onwettige activiteiten in verband met afvalstoffen worden opgenoemd.

(Amendement 15)
Artikel 1, lid 1, sub b) bis (nieuw)

b bis) illegale handel wordt bedreven in bedreigde dieren- en plantensoorten en de producten daarvan,

Motivering:

De definitie "ernstige milieucriminaliteit" moet het voorgestelde kaderbesluit een zo groot mogelijk reikwijdte geven.

(Amendement 16)

Artikel 1, lid 1, sub b) ter (nieuw)

b ter) fraude of andere handelingen van plaatselijke, regionale of nationale overheden waardoor de besluiten van andere instanties worden beïnvloed of waardoor wordt meegewerkt of wordt gepoogd mee te werken aan een misdrijf overeenkomstig artikel 1, lid 1, sub a) en b).

Motivering:

Bij de bestrijding van ernstige milieumisdaad kan de nadruk niet uitsluitend vallen op de particuliere sector. Bestuursrechtelijke misdaad dient eveneens te zijn opgenomen.

(Amendement 17)

Artikel 1, lid 1, sub c) (nieuw)

c) de onderhavige handelingen of nalatigheden kunnen geen deel uitmaken van de normale, gewone uitvoering van een in andere opzichten wettige activiteit.

Motivering:

De uitzondering die nuttig is om de aard van de onwettige handelingen of nalatigheden vast te stellen en te omlijnen, wordt naar deze nieuwe sub c) verplaatst, aangezien de oorspronkelijke plaatsing tussen de verzwarende omstandigheden, (in art. 1, lid 2, sub a)) niet logisch is.

(Amendement 18)

Artikel 1, lid 2, sub a)

a) de handeling of nalatigheid niet kan worden geacht deel uit te maken van de normale, gewone uitvoering van een in andere opzichten wettige activiteit;
b) de omvang van het delict aanzienlijk is,
of

a) door het delict aanzienlijke schade is ontstaan of kennelijk dreigt te ontstaan, of

Motivering:

De ernst van het delict moet duidelijk in verband worden gebracht met de schade die dreigt te ontstaan of concreet is ontstaan. Voor de verplaatsing van de inhoud sub a) naar de nieuwe sub c) van lid 1, zie amendement 8.

(Amendement 19)
Artikel 1, lid 2, sub a) bis (nieuw)

a bis) aan de bevoegde autoriteiten misleidende informatie is verstrekt betreffende de milieurisico's van een activiteit,

Motivering:

Wanneer de bevoegde toezichhoudende of goedkeurende autoriteiten zijn misleid, bijvoorbeeld ten aanzien van een milieueffectbeoordeling, dient dit te worden beschouwd als een verzwarende omstandigheid, omdat daardoor de mogelijkheden voor een preventieve voorzichtige benadering komen te vervallen.

(Amendement 20)
Artikel 1, lid 2, sub c)

c) financieel gewin is verkregen of nagestreefd.

b) het delict is gepleegd met het doel om zich financieel gewin of gewin van andere aard te verschaffen.

Motivering:

Het doel om financieel gewin te verkrijgen omvat tevens het concreet realiseren van dit gewin. Alleen het vooruitzicht van financieel gewin is te restrictief, aangezien tevens kan worden gedacht aan aanslagen op het milieu met het oog op voordelen van andere aard.

(Amendement 21)
Artikel 1, lid 2, tweede alinea

Bij de afweging of het om een delict van aanzienlijke omvang gaat, wordt onder meer aan de volgende punten belang gehecht:

3. Bij de afweging of het om een delict van aanzienlijke omvang gaat, wordt onder meer aan de volgende punten belang gehecht:

Motivering:

Technisch amendement. De toevoeging van een nummer (3) voor de tweede zin is nodig om de verwijzing naar de punten a, b en c te verduidelijken, daar er nu twee reeksen a, b en c zijn in artikel 1, lid 2.

(Amendement 22)
Artikel 1, lid 2, tweede alinea, sub a)

a) gaat het om ***regelmatig of*** aanhoudend ***gedrag*** waarbij fundamentele milieuoverwegingen opzettelijk worden genegeerd;

a) gaat het om aanhoudende, ***systematische of herhaalde handelingen, pogingen tot handelingen of nalatigheden***, waarbij fundamentele milieuoverwegingen opzettelijk worden genegeerd;

Motivering:

Een nauwkeuriger opsomming van het herhaalde, regelmatige of aanhoudende karakter van de handelingen en nalatigheden is wenselijk.

(Amendement 23)
Artikel 1, lid 2, tweede alinea, sub b)

b) was het gepleegd delict van tevoren gepland;

b) **ging het om een delict of poging daartoe met voorbedachten rade;**

Motivering:

De woorden "met voorbedachten rade" zijn technisch juist dan het woord "gepland".

(Amendement 24)
Artikel 1, lid 2, tweede alinea, sub c)

c) is gepoogd de **verontreiniging of opslag** te verbergen, **en is de schade of het gevaar toegenomen doordat geen, of pas in een zeer laat stadium, sanerings- of preventieve maatregelen zijn getroffen.**

c) is gepoogd de **onderhavige handelingen of nalatigheden** te verbergen **door het niet of te laat treffen van de preventieve of saneringsmaatregelen, waardoor de schade of dreigende schade wordt verergerd.**

Motivering:

Het amendement stelt een herformulering van sub c) voor - zonder wezenlijke wijzigingen - die consequent is met de specificatie van de handelingen en nalatigheden in dit artikel 1.

(Amendement 25)
Artikel 1, lid 2, sub c) bis (nieuw)

c bis) is de activiteit die ernstige milieuschade heeft veroorzaakt bewust of nalatig onderverzekerd tegen de risico's van de activiteit,

Motivering:

Het is essentieel voor de toepassing van het beginsel "de vervuiler betaalt" dat activiteiten met milieurisico's adequaat door een verzekering worden gedekt. Anders zou er als extra risico bijkomen dat verantwoordelijkheid wordt omzeild, waardoor het herstel van schade op anderen wordt afgewenteld.

(Amendement 26)
Artikel 2, lid 1, sub a)

a) ernstige milieucriminaliteit strafrechtelijk kan worden vervolgd **op een effectieve, evenredige en afschrikwekkende wijze, waarbij uitwijzing tot de mogelijkheden behoort;**

a) ernstige milieucriminaliteit strafrechtelijk kan worden vervolgd **met strenge sancties die effectief en evenredig met het delict zijn en gevangenis- en geldstraffen omvatten die het onrendabel maken, afschrikwekkend zijn en uitwijzing kunnen toelaten;**

Motivering:

Met het woord "sancties" en de vermelding waarin deze kunnen bestaan wordt beter gespecificeerd hoe milieucriminaliteit moet worden vervolgd.

(Amendement 27)
Artikel 2, lid 1, sub b)

b) rechtspersonen overeenkomstig het nationale recht strafrechtelijk **aansprakelijk** kunnen worden **gesteld** voor ernstige milieucriminaliteit.

b) rechtspersonen overeenkomstig het nationale recht strafrechtelijk kunnen worden **vervolgd** voor ernstige milieucriminaliteit.

Motivering:

Formele wijziging die qua tekst juister is dan de in het voorstel voor een kaderbesluit voorgestelde.

(Amendement 28)
Artikel 2, lid 1, sub b) bis (nieuw)

b bis) de status van de beperkingen maakt vervolging, berechting of bestraffing van dergelijke ernstige milieumisdaden die wellicht pas na verloop van tijd worden ontdekt, niet onmogelijk.

Motivering:

Het moet niet onmogelijk zijn ernstige milieumisdaden te bestraffen wegens de status van de beperkingen, indien de misdaden – door hun aard – redelijkerwijs niet onmiddellijk nadat zij begaan zijn, kunnen worden ontdekt.

(Amendement 29)
Artikel 2, lid 2, sub a)

a) ***bij ernstige milieucriminaliteit gebruikte uitrusting en de opbrengst of*** vermogensvoordelen van overeenkomstige waarde van die criminaliteit volgens het nationale recht in beslag kunnen worden genomen en kunnen worden geconfisqueerd;

a) ***roerende en onroerende goederen die zijn gebruikt om ernstige milieudelicten te plegen of de opbrengst of winst hieruit of*** de vermogensvoordelen van overeenkomstige waarde volgens de nationale wetgeving in beslag kunnen worden genomen en kunnen worden geconfisqueerd;

Motivering:

De aanduiding roerende en onroerende goederen is uitvoeriger dan de term "uitrusting", waarmee bijvoorbeeld gebouwen van een industriecomplex dat de verontreiniging heeft veroorzaakt van inbeslagneming of confiscatie uitgesloten zouden worden.

(Amendement 30)
Artikel 2, lid 2, sub c)

c) personen die voor ernstige milieucriminaliteit veroordeeld zijn, wordt belet of verboden een activiteit uit te oefenen waarvoor **officiële** machtiging of **goedkeuring** vereist is, wanneer uit de vastgestelde feiten blijkt dat er een **kennelijk** gevaar van misbruik van **de situatie of** de activiteit bestaat;

c) **natuurlijke en, waar het nationale recht dit toestaat, ook rechtspersonen** die voor ernstige milieucriminaliteit veroordeeld zijn, wordt, **eventueel tijdelijk**, belet of verboden een activiteit uit te oefenen waarvoor **een** machtiging, **concessie of vergunning van een nationaal of lokaal gezag** vereist is, wanneer uit de vastgestelde feiten blijkt dat er een **concreet** gevaar van misbruik van de activiteit **waarvoor de machtiging, concessie of vergunning is afgegeven** bestaat, **mits deze activiteit verband houdt met het milieu**;

Motivering:

De regeling moet ook gelden voor rechtspersonen voor zover het nationale recht dit toestaat. Hierbij moet ook tijdelijke beletting mogelijk zijn, terwijl de woorden "een machtiging, concessie of vergunning" een ruimere betekenis hebben dan de uitdrukking "officiële goedkeuring". Dit soort sancties moet beperkt blijven tot activiteiten die verband houden met het milieu.

(Amendement 31)
Artikel 2, lid 2, sub d)

d) personen die voor ernstige milieucriminaliteit veroordeeld zijn, **wanneer dit wegens bijzondere omstandigheden nodig is**, kan **het recht worden ontnomen** een andere activiteit uit te oefenen of **stichter, beheerder of directeur te zijn van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, een vennootschap of een vereniging waarvoor een speciale officiële goedkeuring vereist is, of van een stichting**, onder de onder c) genoemde voorwaarden, en

d) **natuurlijke en, waar het nationale recht dit toestaat, ook rechtspersonen** die voor ernstige milieucriminaliteit veroordeeld zijn, kan, **eventueel tijdelijk, worden verboden of belet** een andere activiteit uit te oefenen of **functies te bekleden in kapitaal- of personenvennootschappen dan wel in verenigingen of stichtingen waarvoor een machtiging, concessie of vergunning van een nationaal of lokaal gezag vereist is**, onder de onder c) genoemde voorwaarden, **mits deze activiteit verband houdt met het milieu**, en

Motivering:

De regeling moet ook gelden voor rechtspersonen voorzover het nationale recht dit toestaat. Hierbij moet ook tijdelijke beletting mogelijk zijn. Met de uitdrukking "vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, een vennootschap of een vereniging" zouden bepaalde rechtsvormen worden uitgesloten en het is daarom beter te spreken van "kapitaal- of personenvennootschappen dan wel verenigingen of stichtingen". Dit soort sancties moet beperkt blijven tot activiteiten die verband houden met het milieu.

(Amendement 32)
Artikel 2, lid 2, sub e)

e) met betrekking tot ernstige milieucriminaliteit **wordt in** het nationale recht **voorzien** in afdoende **compensatieregelgeving en regelgeving inzake** herstel van het milieu.

e) met betrekking tot ernstige milieucriminaliteit **voorziet** het nationale recht in afdoende **regelgeving inzake schadevergoeding, compensatie en** herstel van het milieu.

Motivering:

Ook de vergoeding van schade (voor strafbare feiten) moet worden vermeld naast compensatie (voor handelingen die, hoewel niet strafbaar, tot een ongerechtvaardigde vermindering van de eigendom van derden leiden).

(Amendement 33)
Artikel 3

Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat, **behalve de gewone** dwangmiddelen zoals huiszoeking en inbeslagneming, **onderzoeksbevoegdheden en –methoden voorhanden zijn die de rechtshandhavingsinstanties in staat stellen** ernstige milieucriminaliteit doeltreffend **te onderzoeken en** te vervolgen, met inachtneming van **passende juridische** waarborgen.

Elke lidstaat neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat **hij beschikt over** dwangmiddelen zoals huiszoeking en inbeslagneming **en de onderzoekorganen, de gerechtelijke politie of andere rechtshandhavingsinstanties de nodige onderzoeksbevoegdheden hebben om** ernstige milieucriminaliteit doeltreffend te vervolgen, met inachtneming van **de in de nationale wet voorziene** waarborgen.

Motivering:

De voorgestelde wijziging verandert de tekst niet wezenlijk, maar vormt slechts een herschikking ervan.

(Amendement 34)
Artikel 4, lid 1, sub a), b) en c)

a) geheel of ten dele op zijn grondgebied, met inbegrip van vaartuigen die in die lidstaat geregistreerd zijn;

a) geheel of ten dele op zijn grondgebied, met inbegrip van vaartuigen die in die lidstaat geregistreerd zijn;

b) door een natuurlijk persoon die een onderdaan of vaste ingezetene is van die lidstaat;

b) door een natuurlijk persoon die een onderdaan of vaste ingezetene is van die lidstaat;

c) door een rechtspersoon die **zich** op het grondgebied van die lidstaat **bevindt**.

c) door een rechtspersoon die **wettelijk gevestigd is** op het grondgebied van die lidstaat.

Motivering:

De voorgestelde wijziging verandert de tekst niet wezenlijk, maar vormt slechts een

herschikking ervan.

(Amendement 35)

Artikel 4, lid 2

2. Wanneer het strafbare feit op het grondgebied van een andere staat gepleegd is, kan de bevoegdheid van de nationale autoriteiten in de in lid 1, onder b) en c), bedoelde gevallen afhankelijk worden gemaakt van het feit dat de betrokken handeling ook volgens de wetgeving van die andere staat strafbaar is.

2. Wanneer het strafbare feit op het grondgebied van een andere staat gepleegd is, kan de bevoegdheid van de nationale autoriteiten in de in lid 1, onder b) en c), bedoelde gevallen afhankelijk worden gemaakt van het feit dat de betrokken handeling **of nalatigheid** ook volgens de wetgeving van die andere staat strafbaar is.

Motivering:

De voorgestelde wijziging verandert de tekst niet wezenlijk, maar vormt slechts een herschikking ervan.

(Amendement 36)

Artikel 4, lid 3

3. Elke lidstaat zorgt ervoor dat zijn autoriteiten bevoegd zijn **voor** ernstige milieucriminaliteit met gevolgen of beoogde gevolgen op zijn grondgebied.

3. Elke lidstaat zorgt ervoor dat zijn autoriteiten **voldoende** bevoegd zijn **indien** ernstige milieucriminaliteit **schade heeft veroorzaakt of een concreet gevaar daarvoor bestaat of** gevolgen of beoogde gevolgen **heeft** op zijn grondgebied.

Motivering:

De bevoegdheid moet voldoende zijn voor gevallen waarin schade is veroorzaakt of een concreet gevaar daarvoor bestaat op het eigen grondgebied of op een ander als dit gevolgen kan hebben voor het eigen grondgebied.

(Amendement 37)

Artikel 6

1. De lidstaten **werken zo nauw mogelijk samen** bij onderzoek naar en vervolging van ernstige milieucriminaliteit.

1. De lidstaten **verplichten zich tot de meest volledige en doeltreffende samenwerking** bij onderzoek naar en vervolging van ernstige milieucriminaliteit.

2. De lidstaten die voorbehouden hebben gemaakt of verklaringen hebben afgelegd bij artikel 5 van het Europees Verdrag van 20 april 1959 aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, overwegen of die voorbehouden of verklaringen doeltreffende samenwerking met andere lidstaten bij de bestrijding van ernstige milieucriminaliteit belemmeren en, indien dat het geval is, **beperken zij** de

2. De lidstaten die voorbehouden hebben gemaakt of verklaringen hebben afgelegd bij artikel 5 van het Europees Verdrag van 20 april 1959 aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, overwegen of die voorbehouden of verklaringen doeltreffende samenwerking met andere lidstaten bij de bestrijding van ernstige milieucriminaliteit **kunnen** belemmeren en, indien dat het geval is, **verbinden zij**

draagwijdte van die voorbehouden of verklaringen waar het gaat om andere lidstaten.

3. De lidstaten zorgen er overeenkomstig de **terzake geldende** akkoorden, verdragen en andere instrumenten voor dat rogatoire commissies met betrekking tot ernstige milieucriminaliteit zo spoedig mogelijk worden **uitgevoerd** en houden de verzoekende staat op de hoogte van de vorderingen **in de zaak, en ook van** eventuele problemen **met de uitvoering van een rogatoire commissie**.

4. De lidstaten **nemen** de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat rogatoire commissies in voorkomend geval rechtstreeks tussen de bevoegde plaatselijke autoriteiten worden doorgegeven.

zich ertoe de draagwijdte van die voorbehouden of verklaringen waar het gaat om andere lidstaten **te beperken**.

3. De lidstaten zorgen er overeenkomstig de **betreffende** akkoorden, verdragen en andere instrumenten voor dat rogatoire commissies met betrekking tot ernstige milieucriminaliteit zo spoedig mogelijk worden **afgehandeld** en houden de verzoekende staat op de hoogte van de vorderingen **daarvan, mede in verband met** eventuele problemen **die kunnen leiden tot verhindering of vertraging**.

4. De lidstaten **spannen zich in om** de nodige maatregelen **te nemen** om ervoor te zorgen dat rogatoire commissies in voorkomend geval rechtstreeks tussen de bevoegde plaatselijke autoriteiten worden doorgegeven, **met name uit hoofde van de overeenkomst van 29 mei 2000 inzake wederzijdse rechtsbijstand in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie**.

Motivering:

De voorgestelde amendementen hebben ten doel de verplichting van de lidstaten tot samenwerking te onderstrepen, met name in al die fasen van een strafprocedure die gemakkelijk tot fatale vertraging en ondoelmatigheid kunnen leiden. In lid 4 wordt de overeenkomst inzake wederzijdse rechtsbijstand in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie vermeld, die bij de Raad in het laatste stadium van behandeling is.

(Amendement 38)

Artikel 7

1. De lidstaten verlenen elkaar eveneens, overeenkomstig hun nationale recht en de internationale verdragen en overeenkomsten, de **ruimst mogelijke** bijstand voor de uitwisseling van gegevens over ernstige milieucriminaliteit, met inbegrip van gegevens die een ambtelijk karakter hebben of onder de bevoegdheid van overheidsinstanties vallen.

2. Elke lidstaat kan, overeenkomstig zijn nationaal recht, zonder voorafgaand verzoek aan een andere lidstaat specifieke informatie over ernstige milieucriminaliteit meedelen, wanneer hij van mening is dat

1. De lidstaten verlenen elkaar eveneens, overeenkomstig hun nationale recht en de internationale verdragen en overeenkomsten, de **meest volledige en doeltreffende wederzijdse** bijstand voor de uitwisseling van gegevens over ernstige milieucriminaliteit, met inbegrip van gegevens die een ambtelijk karakter hebben of onder de bevoegdheid van overheidsinstanties vallen.

2. Elke lidstaat kan, overeenkomstig zijn nationaal recht, zonder voorafgaand verzoek aan een andere lidstaat specifieke informatie over ernstige milieucriminaliteit meedelen, wanneer hij van mening is dat

de verstrekking van die informatie van nut kan zijn bij het instellen van een strafrechtelijk onderzoek of het uitvoeren van strafrechtelijke vervolging in die andere staat.

3. Elke lidstaat deelt aan een andere lidstaat *onverwijld* alle nodige informatie over ernstige milieucriminaliteit mee zodat die lidstaat sanerings- of preventieve maatregelen kan nemen, bewijsmateriaal kan verzamelen of aanhoudingen kan verrichten in verband met ernstige milieucriminaliteit. Naar gelang van de omstandigheden kan die informatie via de overeenkomstig artikel 9 aangewezen nationale contactpunten worden doorgegeven.

de verstrekking van die informatie van nut kan zijn bij het instellen van een strafrechtelijk onderzoek of het uitvoeren van strafrechtelijke vervolging in die andere staat.

3. Elke lidstaat deelt aan een andere lidstaat *zonder enige ongerechtvaardigde vertraging* alle nodige informatie over ernstige milieucriminaliteit mee zodat die lidstaat sanerings- of preventieve maatregelen kan nemen, bewijsmateriaal kan verzamelen of aanhoudingen kan verrichten in verband met ernstige milieucriminaliteit. Naar gelang van de omstandigheden kan die informatie via de overeenkomstig artikel 9 aangewezen nationale contactpunten worden doorgegeven.

Motivering:

De verwijzing naar een volledige en doeltreffende samenwerking is specifiek en minder vaag dan de oorspronkelijke tekst, terwijl de uitdrukking "ongerechtvaardigde vertraging" juister is dan "onverwijld". De kern van de voorgestelde tekst blijft echter hetzelfde.

(Amendement 39)

Artikel 9, lid 1, tweede zin

Wanneer een contactpunt zelf niet in staat is om een verzoek van een andere lidstaat te beantwoorden, wordt het gemachtigd om het verzoek door te geven aan de *bevoegde* autoriteit van de *betrokken* lidstaat. In elke lidstaat is ten minste één contactpunt dag en nacht bemand.

Wanneer een contactpunt zelf niet *bevoegd of* in staat is om een verzoek van een andere lidstaat te beantwoorden *of daarop in te gaan*, wordt het gemachtigd om het verzoek *onverwijld* door te geven aan de autoriteit van de lidstaat *die bevoegd en in staat is het verzoek af te handelen*. In elke lidstaat is ten minste één contactpunt dag en nacht bemand.

Motivering:

De Italiaanse versie is op dit punt niet erg duidelijk. Wij willen duidelijk maken dat het verzoek aan de bevoegde lidstaat gericht moet worden, ook als de lidstaat die het verzoek ontvangt niet bevoegd of niet in staat is om het verzoek af te handelen. Dit om te voorkomen dat onnodige vertraging optreedt die ten koste zou kunnen gaan van het doel van het verzoek.

(Amendement 40)

Artikel 9, lid 2

2. Het secretariaat-generaal van de Raad stelt een lijst op van de contactpunten van elke lidstaat en werkt die geregeld bij. De lijst

2. Het secretariaat-generaal van de Raad stelt een lijst op van de contactpunten van elke lidstaat en werkt die geregeld bij. De lijst

wordt onder alle lidstaten verspreid. **Mocht Europol worden gemachtigd zich met milieucriminaliteit te gaan bezighouden om de doelstellingen van artikel 2, lid 1 van de Europol-overeenkomst te verwezenlijken, dan wordt deze taak aan Europol overgedragen.**

wordt onder alle lidstaten verspreid.

Motivering:

Om herhaling te voorkomen wordt de zin over Europol hier geschrapt en in een ander amendement op artikel 10, lid 2 wordt eveneens naar dit artikel verwezen.

(Amendement 41)
Artikel 9 bis (nieuw)

De besluiten van rechtbanken en, zo mogelijk, andere instanties, zijn, overeenkomstig artikel 9, lid 4, van de Overeenkomst inzake de bescherming van het milieu door het strafrecht die op 25 juni 1998 in Aarhus, Denemarken, is aangenomen, toegankelijk voor het publiek.

Motivering:

Publicatie van informatie over milieucriminaliteit draagt bij aan de bewustmaking van het publiek en helpt zo milieuschade te voorkomen.

(Amendement 42)
Artikel 10, lid 2

2. Mocht Europol worden gemachtigd zich met milieucriminaliteit te gaan bezighouden om de doelstellingen van artikel 2, lid 1 van de Europol-overeenkomst te verwezenlijken, dan wordt de in **lid 1** genoemde taak aan Europol overgedragen.

2. Mocht Europol worden gemachtigd zich met milieucriminaliteit te gaan bezighouden om de doelstellingen van artikel 2, lid 1 van de Europol-overeenkomst te verwezenlijken, dan wordt de in **artikelen 9, lid 2 en 10, lid 1** genoemde taak aan Europol overgedragen.

Motivering:

Om herhaling te voorkomen wordt de zin over Europol in artikel 9, lid 2 geschrapt en wordt op deze plaats verwezen naar beide artikelen.

(Amendement 43)
Artikel 11

1. De lidstaten **dienen** hun bijdragen voor opneming in het register **bij** de houder van het register **in**.

1. De lidstaten **doen** hun bijdragen voor opneming in het register **toekomen aan** de houder van het register.

2. De houder van het register stelt het

2. De houder van het register stelt het

register op aan de hand van de bijdragen van de lidstaten.

3. De houder zorgt ervoor dat wijzigingen of aanvullingen van het register naar aanleiding van nieuwe bijdragen van de lidstaten volgens de regels worden opgenomen en dat de lidstaten van wijzigingen en aanvullingen in kennis worden gesteld.

register op aan de hand van de bijdragen van de lidstaten.

3. De houder zorgt ervoor dat wijzigingen of aanvullingen van het register naar aanleiding van nieuwe bijdragen van de lidstaten volgens de regels worden opgenomen en dat de lidstaten van wijzigingen en aanvullingen in kennis worden gesteld.

Motivering:

Deze wijzigingen dienen om het optreden van de lidstaten te verduidelijken.

(Amendement 44)

Artikel 12, lid 1, lid 2 en lid 3

1. Elke lidstaat verstrekt voor het register informatie **over** bijzondere deskundigheid, vaardigheden of kennis die hij heeft verworven bij de bestrijding van ernstige milieucriminaliteit en die volgens hem voor alle lidstaten beschikbaar moet(en) zijn.

2. De bijdragen van de lidstaten bevatten **ten minste** een voldoende gedetailleerde beschrijving van de diverse soorten bijzondere deskundigheid, vaardigheden of kennis, zodat de bevoegde instanties in de lidstaten met kennis van zaken kunnen oordelen of die van nut kunnen zijn bij hun activiteiten ter bestrijding van ernstige milieucriminaliteit. In de bijdragen moet ook worden vermeld hoe spoedig contact kan worden opgenomen met de bron van deskundigheid.

3. De lidstaten moeten er zelf voor zorgen dat hun bijdragen **waar nodig** worden bijgewerkt.

1. Elke lidstaat verstrekt voor het register informatie **met betrekking tot** bijzondere deskundigheid, vaardigheden of kennis die hij heeft verworven bij de bestrijding van ernstige milieucriminaliteit en die volgens hem voor alle lidstaten beschikbaar moet(en) zijn.

2. De bijdragen van de lidstaten bevatten een voldoende gedetailleerde beschrijving van de diverse soorten bijzondere deskundigheid, vaardigheden of kennis, zodat de bevoegde instanties in de lidstaten met kennis van zaken kunnen oordelen of die van nut kunnen zijn bij hun activiteiten ter bestrijding van ernstige milieucriminaliteit. In de bijdragen moet ook worden vermeld hoe spoedig contact kan worden opgenomen met de bron van deskundigheid.

3. De lidstaten moeten er zelf voor zorgen dat hun bijdragen worden bijgewerkt.

Motivering:

De voorgestelde wijziging verandert de tekst niet wezenlijk, maar vormt slechts een herschikking ervan.

(Amendement 45)

Artikel 12, lid 4

4. De lidstaten kunnen steeds nieuwe

4. De lidstaten kunnen steeds nieuwe

bijdragen laten opnemen of bijdragen uit het register laten schrappen.

bijdragen laten opnemen of, **indien hiertoe aanleiding bestaat**, bijdragen uit het register laten schrappen.

Motivering:

"Steeds" biedt waarschijnlijk te ruime mogelijkheden om gegevens uit het register te schrappen.

(Amendement 46)

Artikel 13, lid 2

2. De voorwaarden voor het gebruik van de in het register vermelde bijzondere deskundigheid, kennis of vaardigheden worden rechtstreeks tussen de betrokken lidstaten geregeld. Er kan in geen geval een recht van gebruik bestaan.

Schrappen

Motivering:

De Italiaanse versie is onbegrijpelijk en ook in de Franse versie lijkt deze paragraaf strijdig met alle regels voor samenwerking die bij de invoering van het register zijn vastgesteld. Daarom wordt voorgesteld de paragraaf te schrappen. Als dit amendement wordt verworpen, is de rapporteur bereid een gewijzigde versie van lid 2 in te dienen.

(Amendement 47)

Artikel 14

Elke lidstaat doet overeenkomstig zijn nationaal recht de nodige stappen om zo spoedig mogelijk, **doch vóór 1 januari 2000**, de overeenkomst van 1998 te ondertekenen. Elke lidstaat zorgt ervoor dat hij vóór 1 januari 2001 voorstellen ter bekrachtiging van de overeenkomst van 1998 aan zijn wetgevende vergadering heeft voorgelegd. Bij de bekrachtiging van de overeenkomst van 1998 streven de lidstaten er zoveel mogelijk naar geen voorbehouden bij die overeenkomst te maken.

Elke lidstaat doet overeenkomstig zijn nationaal recht de nodige stappen om zo spoedig mogelijk de overeenkomst van 1998 te ondertekenen. Elke lidstaat zorgt ervoor dat hij vóór 1 januari 2001 voorstellen ter bekrachtiging van de overeenkomst van 1998 aan zijn wetgevende vergadering heeft voorgelegd. Bij de bekrachtiging van de overeenkomst van 1998 streven de lidstaten er zoveel mogelijk naar geen voorbehouden bij die overeenkomst te maken.

Motivering:

De datum van 1 januari 2000 is al lang verstreken.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over het initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van het kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van ernstige milieucriminaliteit (5343/2000 – C5-0078/2000 – 2000/0801(CNS))

(Raadplegingsprocedure)

Het Europees Parlement,

- gezien het initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van het kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van ernstige milieucriminaliteit (5343/2000²),
  - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 39, lid 1 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (C5-0078/2000),
  - gelet op de artikelen 31 en 34, lid 2, sub b) van het EU-Verdrag,
  - gelet op de artikelen 106 en 67 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken en het advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid (A5-0178/2000),
1. hecht zijn goedkeuring aan het aldus gewijzigde initiatief van het Koninkrijk Denemarken;
  2. verzoekt de Raad, wanneer deze voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst, het Parlement hiervan op de hoogte te stellen;
  3. wenst opnieuw te worden geraadpleegd indien de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het initiatief van het Koninkrijk Denemarken;
  4. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de regering van het Koninkrijk Denemarken.

---

² PB C 39 van 11.2.2000, blz. 4.

TOELICHTING

I. De bepalingen van het VEU-Verdrag, de conclusies van Tampere en het scorebord

Desbetreffende artikelen van het VEU zijn vooral artikel 29, artikel 31 en artikel 34.

De Deense regering maakt gebruik van formele instrumenten (kaderbesluit) die met het nieuwe VEU zijn ingevoerd. Bij haar keuze van de onderwerpen waarvoor het strafrecht wordt geharmoniseerd, wijkt zij echter af van de geijkte categorieën: ernstige milieucriminaliteit behoort immers niet tot de prioriteiten van het Verdrag van Amsterdam.

De conclusies van Tampere zijn voor de beoordeling van het Deense initiatief vooral op de volgende punten van belang:

conclusie 36 : wederzijdse erkenning van aan het proces voorafgaande gerechtelijke bevelen (inzonderheid het veilig stellen van bewijsmateriaal en beslaglegging), toelaatbaarheid van door de autoriteiten van een lidstaat legaal verkregen bewijsmateriaal in rechtszaken in andere lidstaten;
conclusie 43 : samenwerking tussen de autoriteiten van de lidstaten bij het onderzoek naar grensoverschrijdende criminaliteit; instelling van gezamenlijke onderzoeksteams (aanvankelijk alleen ter bestrijding van drugshandel, mensenhandel en terrorisme);
conclusie 48 : milieucriminaliteit is een van de sectoren waarop de inspanningen om overeenstemming te bereiken over gemeenschappelijke definities, strafbaarstellingen en straffen geconcentreerd moeten worden.

Het **scorebord** noemt in afdeling IV (4.2 en 4.3) belangrijke initiatieven die functioneel op bestaande maatregelen kunnen aansluiten, zoals Eurojust, het Europees justitieel netwerk, gezamenlijke onderzoeksteams, overeenkomsten inzake wederzijdse rechtshulp, Europol en milieumisdrijven, waarbij voor enkele van deze onderwerpen een tijdschema wordt gegeven.

II. Bespreking van de inhoud van het voorstel en de toelichting van de Deense regering

In de "overwegingen" noemt de Deense regering de toenemende omvang en de vaak grensoverschrijdende gevolgen van de milieucriminaliteit, de bedreiging voor het milieu die een krachtig optreden vereist, de noodzaak van gezamenlijk optreden van de lidstaten om het milieu door het strafrecht te beschermen, de overeenkomst van de Raad van Europa van 4 november 1998 (hoewel in de Nederlandse tekst van het ontwerp abusievelijk als datum 9.9.1998 wordt genoemd).

Artikel 1 bevat een definitie van "ernstige milieucriminaliteit", "verzwarende omstandigheden" en criteria ter beoordeling van de ernst van het delict.

De artikelen 2 t/m 4 voorzien in het nemen van maatregelen door de lidstaten met het oog op:

- de mogelijkheid ernstige milieucriminaliteit strafrechtelijk te vervolgen (ook ten aanzien van rechtspersonen);
- de mogelijkheid beslag te leggen op uitrusting en vermogensvoordelen en deze te confisqueren;
- uitvoering van het Verdrag van de Raad van Europa van 8 november 1990 inzake de behandeling van opbrengsten van misdrijven;
- de mogelijkheid de schuldigen te beletten of te verbieden een bepaalde activiteit uit te oefenen;

- compensatie en herstel van het milieu;
- de mogelijkheid doelmatig nasporingen te verrichten en vervolging in te stellen, onder meer door middel van dwangmaatregelen;
- de toekenning van bevoegdheden aan de nationale autoriteiten.

De artikelen 5 t/m 7 behandelen de coördinatie van de activiteiten van de nationale autoriteiten (zoals ministeries, het Openbaar Ministerie, de politiediensten en de milieuinstanties); justitiële samenwerking tussen lidstaten bij ernstige misdrijven; de uitwisseling van informatie over ernstige milieumisdrijven (snel en spontaan zodat sanerings- of preventieve maatregelen genomen kunnen worden).

Artikel 8 betreft overdracht van strafvervolging tussen lidstaten.

Artikel 9 voorziet in de aanwijzing van contractpunten in de lidstaten voor het verzamelen en uitwisselen van informatie, waarvan een lijst wordt opgesteld door het secretariaat-generaal van de Raad (al wordt het wenselijk genoemd dat deze taak wordt overgedragen aan Europol).

De artikelen 10 t/m 13 voorzien in het opstellen van een register³ van bijzondere vaardigheden of kennis met betrekking tot de bestrijding van ernstige milieucriminaliteit (ook in dit geval is voorzien dat de voorbereiding en terbeschikkingstelling van het register door het secretariaat-generaal van de Raad overgedragen kan worden aan Europol).

Artikel 14 bepaalt dat elke lidstaat de nodige stappen doet om de overeenkomst van de Raad van Europa van 1998 zo spoedig mogelijk en zonder voorbehoud te ondertekenen.

Artikel 15 stelt vast dat de lidstaten vóór het einde van het jaar 2000 de nodige maatregelen dienen te nemen om hun verplichtingen op grond van dit kaderbesluit uit te voeren en dat de Raad binnen zes maanden beoordeelt of de lidstaten dit kaderbesluit hebben uitgevoerd.

Artikel 16 stelt de datum van inwerkingtreding van het kaderbesluit vast.

* * *

- 1) Het Deense initiatief valt uiteen in drie onderdelen :
  - i) harmonisering van het strafrecht (hoofdzakelijk de artikelen 1 t/m 5) alsook definities en bevoegdheden;
  - ii) samenwerking (artikelen 6 t/m 9);
  - iii) register van vaardigheden en kennis (artikelen 10 t/m 13) en vermelding van de wenselijkheid om in de toekomst Europol hierbij te betrekken.
- 2) De Deense regering erkent dat de tekst tegenstrijdigheden bevat, dat sprake is van verschillende zaken en dat de materie opgesplitst zal worden onder verschillende werkgroepen van de Raad. Veel punten liggen gevoelig. Zo menen het Verenigd Koninkrijk en Ierland dat zij de overeenkomst van de Raad van Europa van 1998 nog niet

---

³ Zie ook het gemeenschappelijk optreden 96/747/JHA van 29 november 1996 inzake het opstellen en bijhouden van een lijst van specialistische vaardigheden, kwalificaties en ervaringen ter bestrijding van de georganiseerde internationale criminaliteit en ter versoepeling van de samenwerking tussen lidstaten bij de toepassing van de wet.

kunnen ondertekenen.

- 3) De Deense regering heeft een sterke voorkeur voor de vaststelling van een instrument van de Unie op korte termijn **zodat vóór de uitbreiding van de Unie een "acquis" wordt gevormd**. Dit is een politieke wens.
- 4) De nationale wetgevingen van de lidstaten zijn door de opstellers van het initiatief niet verder onderzocht, zij zijn ervan uitgegaan dat deze sterk van elkaar verschillen.
- 5) **De kern van het Deense initiatief : op basis van statistieken heeft men circa 20% van de allerernstigste gevallen genomen en is op grond daarvan een tekst opgesteld die voorziet in harmonisering van het strafrecht in de hele Europese Unie. Men wil de minimum strafsancities van nu aanscherpen, vooral als de misdrijven zijn gepleegd om financieel gewin te behalen : men wil voorkomen dat de schuldigen er in dergelijke gevallen met een eenvoudige geldboete vanaf komen.**

Afgezien van die 20% kan de nationale wetgeving ongewijzigd blijven.

- 6) In het initiatief staat het strafrecht centraal, preventie blijft enigszins buiten de tekst.
- 7) Ten aanzien van de rol van Europol : volgens de Denen zou het het beste zijn als Europol de knowhow ter beschikking van de lidstaten zou stellen, maar volgens de meeste lidstaten is het nog te vroeg om de taken van dit orgaan uit te breiden.
- 8) Dit ontwerp had oorspronkelijk de vorm van een gemeenschappelijk optreden en was ingediend uit hoofde van het Verdrag van Maastricht.

III. Vergelijking met de instrumenten van de Raad van Europa

- i) In de zesde overweging is sprake van de **Overeenkomst van de Raad van Europa inzake de bescherming van het milieu door het strafrecht van 4/11/1998**.

De preambule van deze overeenkomst, die op 28 maart jl. is ondertekend door negen van de vijftien EU-lidstaten en nog door geen enkele lidstaat is geratificeerd, verwijst naar de volgende hoofdpunten :

- het streven van de Raad van Europa om een nauwere unie tussen de lidstaten tot stand te brengen;
- de noodzaak een gemeenschappelijk beleid op het gebied van het strafrecht te voeren om het milieu te beschermen;
- het gevaar dat een onbeheerste industriële ontwikkeling voor het milieu vormt;
- de belangrijke rol die het strafrecht kan spelen;

maar de overeenkomst bevat vooral in de artikelen 1 en 2 belangrijke definities van de begrippen "strafbaar feit", "water" en "strafbare overtredingen ten koste van het milieu". Terwijl artikel 2 betrekking heeft op met opzet gepleegde delicten, behandelt artikel 3 delicten uit nalatigheid en artikel 4 andere straf- of bestuursrechtelijke overtredingen.

Bij een vergelijking van artikel 2 van de overeenkomst met artikel 1 van het ontwerp-kaderbesluit blijkt dat de tekst van de Raad van Europa veel gedetailleerder is dan het voorstel van de Deense regering en ook de schade toegebracht aan personen (dood, ernstig

letsel) noemt, alsmede schade aan beschermde monumenten, andere beschermde voorwerpen, goederen, dieren of planten. In het Deense voorstel voor een kaderbesluit wordt schade toegebracht aan personen niet genoemd.

Andere interessante voorstellen in de overeenkomst van de Raad van Europa zijn:

- sancties (artikel 6 bepaalt uitdrukkelijk dat sancties ook de mogelijkheid van detentie moeten omvatten, een doelstelling die ook in het Deense voorstel politiek wordt gesteund, maar hier wordt dit verwoord als : (...) criminaliteit kan strafrechtelijk worden vervolgd op een effectieve, evenredige en afschrikwekkende wijze, waarbij uitwijzing tot de mogelijkheden behoort (art. 2, lid 1 sub a);
- confiscatiemaatregelen (art. 7: van uitrusting, opbrengsten en vermogensvoordelen; zie art. 2, lid 2 sub a) van het Deense voorstel);
- herstel van het milieu (art. 8, dat tevens voorziet in de mogelijkheid dat een verordening tot herstel uitvoerbaar wordt gemaakt; zie art. 2, lid 2 sub e) van het Deense voorstel, dat veel meer op de vlakte blijft);
- de aansprakelijkheid van rechtspersonen (art. 9; zie art. 2, lid 1 sub b) en art. 4, lid 1 sub c) van het Deense voorstel);
- toekenning aan groepen, stichtingen of verenigingen van het recht om partij te zijn in een strafprocedure (art. 11; het Deense voorstel zwijgt op dit punt).

* * *

ii) Artikel 2, lid 2 sub b) van het ontwerp kaderbesluit bepaalt dat "ernstige milieucriminaliteit onder de nationale regelgeving valt die is vastgesteld ter uitvoering van het Verdrag van de Raad van Europa van 8 november 1990 inzake het witwassen, de opsporing, de inbeslagneming en de confiscatie van opbrengsten van misdrijven". Dit verdrag⁴ bevat belangrijke definities van de begrippen "opbrengst" (of vermogensvoordelen uit criminele handelingen), "goed", "uitrusting" (die is gebruikt om een of meer delicten te plegen), "confiscatie" en "hoofddelict". Hoofdstuk II (art. 2 t/m 6) behandelt belangrijke maatregelen die door de ondertekenende staten genomen moeten worden en die deels door het Deense ontwerp kaderbesluit zijn overgenomen : confiscatie van uitrusting en producten of goederen van overeenkomstige waarde van de opbrengst van het misdrijf (art. 2 van het verdrag en art. 2, lid 2 sub a) van het kaderbesluit); onderzoek en voorlopige maatregelen (om de identificatie en opsporing van de geconfisqueerde goederen mogelijk te maken en manipulatie, overdracht of vervreemding ervan te voorkomen: art. 3 van het verdrag en art. 2, lid 2 sub a) van het kaderbesluit); speciale onderzoeksbevoegdheden en -methoden (bijvoorbeeld om de rechtbanken of andere bevoegde instanties in staat te stellen bancaire, financiële of commerciële stukken te confisqueren of er beslag op te leggen, eventueel met doorbreking van het bankgeheim; als speciale onderzoekstechnieken worden genoemd beschikkingen inzake het toezicht op bankrekeningen, observatie, aftappen van telefoons, toegang tot computersystemen, enz...: art. 4 van het verdrag en art. 3 van het kaderbesluit).

Er zij op gewezen dat het verdrag in ieder geval veel gedetailleerder en explicieter is dan het Deense ontwerp. De keerzijde van de medaille is dat het verdrag tal van vrijwaringclausules bevat (mogelijkheid tot inperking of uitsluitende toepassing ten gunste van de lidstaten).

Artikel 6 van het verdrag heeft betrekking op de uiterst belangrijke materie van het witwassen

---

⁴ Dat door alle EU-lidstaten is ondertekend en door 14 staten is geratificeerd (niet door Luxemburg).

van geld (definitie, verplichting een akte op te stellen dat een misdrijf is gepleegd, subjectieve kant).

De Raad van de EU heeft in dit verband op 3 december 1998 zijn goedkeuring gehecht aan een gemeenschappelijk optreden op grond van artikel K.3 van het VEU betreffende de identificatie, opsporing, bevroezing, inbeslagneming en confiscatie van hulpmiddelen en van de opbrengsten van misdrijven⁵.

IV. Standpunt van de werkgroep van de Raad

De voorzitter van de werkgroep, de heer Souto de Moura, heeft de aandacht gevestigd op de volgende aspecten:

- 1) in het Deense ontwerp zijn vier doelstellingen te onderscheiden, en wel:
  - i) vorming van materieel strafrecht;
  - ii) samenwerking tussen lidstaten;
  - iii) register van vaardigheden en kennis;
  - iv) verplichting tot ratificatie van de overeenkomst van de Raad van Europa van 1998.
- 2) Alleen het eerste deel zou op politiek niveau behandeld worden onder het Portugese voorzitterschap.
- 3) Het voorzitterschap wil de lidstaten overhalen **in het ontwerp kaderbesluit dezelfde strafrechtelijke bepalingen op te nemen als in de overeenkomst van de Raad van Europa.**
- 4) De Deense definitie van "ernstige milieucriminaliteit" heeft geen equivalent in de nationale wetgevingen, die evenwel niet in detail zijn bestudeerd.

V. Voorlopig standpunt van de Commissie

De Commissie heeft nog geen uitgesproken mening over het Deense initiatief, maar zij is gevoelig voor het argument dat eerst de communautaire wetgeving van de eerste pijler behandeld moet worden (die vaak verplichtingen op het niveau van de VN met zich meebrengt)⁶. De communautaire teksten bepalen gewoonlijk dat de lidstaten sancties moeten opleggen als bijvoorbeeld regels ter bescherming van bepaalde dier- en plantensoorten of de bescherming van de ozonlaag worden overtreden, enz.

Bij een informele gedachtewisseling werden echter de volgende punten duidelijk, die nog onvoldoende in de instrumenten van de eerste pijler zijn belicht:

- het netwerk van milieu instanties en -deskundigen is slechts een klein onderdeel van het strafrechtstelsel in de lidstaten: vroeg of laat zal een beroep gedaan moeten worden op de politie, de douane instanties, het Openbaar Ministerie;

---

⁵ PB L 333 van 9.12.1998.

⁶ In dit verband is te denken aan de voorbereiding van het ontwerpverdrag inzake de bestrijding van criminaliteit en de werkzaamheden van de G8.

- **het zou van belang zijn om over een communautaire wettelijke maatstaf voor de strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechtspersonen te beschikken: veel misdrijven tegen het milieu zijn per definitie en van nature delicten van bedrijven;**
- **sancties zijn bijzonder belangrijk: met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel steunt de Commissie elke maatregel die ertoe leidt dat de nationale uitvoeringsmaatregelen passende afschrikwekkende sancties bevatten. Dit is reeds het geval met enkele verordeningen.**

VI. TOELICHTING BIJ DE AMENDEMENTEN

VI. a) Het begrip milieucriminaliteit (artikel 1 van het voorstel)

1. Voor een aanvaardbare definitie van het begrip "milieu" (zoals die is af te leiden uit de milieuliteratuur, internationale overeenkomsten en nationale wetgevingen) moeten zowel de natuurlijke hulpbronnen (lucht, water, bodem, fauna en flora, met dat rijtje lijkt ook de Commissie het eens te zijn) als de wisselwerking daartussen (natuurlijk evenwicht, klimaat) in aanmerking worden genomen. Om de definitie compleet te maken kan men daaraan toevoegen de gebouwen en monumenten die deel uitmaken van het nationaal cultureel erfgoed en het beschermde landschap⁷.

2. Het begrip gezondheid, dat in internationale overeenkomsten en nationale wetgevingen ook als voorwerp van milieubescherming wordt genoemd, behoort niet tot de bestanddelen van het milieu en de rapporteur zal er dan ook geen rekening mee houden. Daar het een ontwerp-kaderbesluit betreft, heeft de rapporteur het niet nodig geoordeeld de vele, vaak in de nationale wetgevingen duidelijk omschreven, wijzen te noemen waarop vervuiling kan plaatsvinden (uitstoot van ioniserende of radioactieve stoffen in de lucht, straling, afbraak van de ozonlaag, verlaging van de grondwaterspiegel, lawaai, trillingen enz.). In het kaderbesluit is slechts sprake van een causaal verband tussen een handeling of nalatigheid en ernstige schade of een concreet schaderisico aan een of meer van de bovengenoemde milieucomponenten. De verschillende vormen van verontreiniging moeten nader worden omschreven in de nationale wetgevingen.

3. Een definitie van het begrip "ernstig delict" is in de wetgevingen van de lidstaten niet te vinden en in het Deense voorstel wordt dan ook getracht hiervoor enkele nuttige parameters te geven: omvang van de schade, financieel gewin, voorbedachte rade, herhaling, verhulling van het delict, enz. Als de toegepaste sancties evenredig zijn aan de toegebrachte schade en dus een afschrikwekkende werking hebben, dan is het volgens de rapporteur mogelijk om tot een ondeelbaar begrip "ernstige milieucriminaliteit" te komen.

4. Ten aanzien van de psychologische kant van de handeling of nalatigheid (bedrog en schuld, ofwel opzet en verzuim) kan gewezen worden op het standpunt dat in de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken (vergadering van 19 april jl.) is verwoord door de vertegenwoordiger van de Deense regering, namelijk dat het voorstel alleen

⁷ (Franco Giampietro: Criminal offences to the environment: first suggestions for an international convention of the Council of Europe, in *Rivista di diritto europeo*, 1993/3; Katrien Beeckman: Transboundary Damage to the environment *per se*: remedial measures and standing, in *Revue Belge de Droit International* 1996/2; Conventie van Lugano, van 21 juni 1993 inzake de civiele aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van voor het milieu gevaarlijke activiteiten; Conventie van de Raad van Europa van 4.11.1998 inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht; Enciclopedia Treccani, tre fwoord "Ambiente").

betrekking zou hebben op ernstige, met opzet gepleegde misdrijven, die geraamd worden op 20% van de totale milieucriminaliteit (zonder dat wordt aangegeven op grond van welke gegevens dit gebeurt).

5. Van deze beperking tot opzettelijk gepleegde delicten is echter niets terug te vinden in het Deense voorstel, waar slechts sprake is van "criminaliteit" zonder meer. De beperking tot delicten die met opzet worden gepleegd zou in strijd zijn met:

- (a) alle nationale wetgevingen en internationale verdragen die expliciet ook door nalatigheid gepleegde misdrijven vermelden;
- (b) de expliciete toezegging de overeenkomst van de Raad van Europa van 1998 te zullen ratificeren, waarin nalatigheid wel wordt genoemd (al krijgen de staten wel het recht voorbehoud te maken ten aanzien van de toepassing van dat deel van de overeenkomst);
- (c) het feit dat er vaak milieurampen optreden die met zekerheid te wijten zijn aan nalatigheid en niet aan opzet (de kerncentrale van Tsjernobyl, de tanker Erika, de vergiftiging van de Donau door cyanide afkomstig uit een Roemeense mijn, enz.).

6. Over de subjectieve kant van criminaliteit zal het Parlement met de Raad en de Commissie tot overeenstemming moeten komen, waarbij de term "criminaliteit" moet worden gehandhaafd en zowel met opzet gepleegde als door nalatigheid ontstane misdrijven eronder vallen.

VI. b) Sancties: werkingssfeer, doelmatigheid en evenredigheid (art. 2)

1. De milieuorganisaties, maar ook overheidsinstanties wijzen erop dat de voor milieudelicten vastgestelde en opgelegde straffen in geen verhouding staan tot de schade die aan de samenleving wordt toegebracht. Willen sancties effect hebben en in overeenstemming zijn met de ernst van het delict, dan moeten ze een afschrikwekkende werking hebben en moet het mogelijk zijn de uitrusting die is gebruikt om het delict te plegen en de opbrengst daarvan in beslag te nemen en te confisqueren alsook de daders te verbieden een bepaalde bezigheid uit te oefenen of een rol te spelen binnen de samenleving.

2. Het is hierbij essentieel dat ook rechtspersonen strafrechtelijk vervolgd kunnen worden, een mogelijkheid waarin nu alleen is voorzien door het Verenigd Koninkrijk, Finland, Denemarken en Nederland, want ernstige milieucriminaliteit is meestal het gevolg van de activiteiten van bedrijven in de verwerkende industrie, het vervoer over zee en te land, enz. De staten dienen slechts sancties op te leggen die aangepast zijn aan de aard van dergelijke rechtspersonen⁸.

3. De overeenkomst van de Raad van Europa van 8 november 1990 inzake het witwassen, de opsporing, de inbeslagneming en de confiscatie van opbrengsten van misdrijven versterkt de internationale samenwerking op dit gebied.

4. De bepalingen onder c) en d) betreffen respectievelijk het verbod een activiteit uit te oefenen als individu (c) of als verantwoordelijke van een rechtspersoon of vereniging (d).

---

⁸ Domenico Pulitanò: nota sulla questione della responsabilità delle persone giuridiche: website <http://www.giustizia.it/studierapporti/riformacp/11-resp-persgiur.htm>.

VI. c) Justitiële samenwerking in strafzaken tussen lidstaten (artikelen 6 en 8)

1. Artikel 5 van het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken van 20 april 1959 (Raad van Europa) voorziet in de mogelijkheid om het verhoor van getuigen op verzoek door een andere rechter dan degene voor wie het betrokken geding hangende is (rogatoire commissie) met het oog op beslaglegging op of confiscatie van goederen afhankelijk te stellen van de vraag of:

- (a) het delict strafbaar is op grond van de wet van zowel de verzoekende als de verzochte partij;
- (b) het delict tot uitlevering kan leiden;
- (c) een dergelijk verhoor verenigbaar is met de wetgeving van de verzochte partij.

2. Enkele lidstaten van de Europese Unie (Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Luxemburg en Nederland) hebben in de zin van dit artikel 5 voorbehoud gemaakt of de ontvankelijkheid van verzoeken om een verhoor of beslaglegging afhankelijk gesteld van de vraag of aan alle of enkele van de onder a), b) en c) hierboven genoemde voorwaarden is voldaan. Als de nationale wetgevingen eenmaal volgens de beginselen van het kaderbesluit zijn geharmoniseerd, dan zou dit voorbehoud geen zin meer hebben.

3. Ten aanzien van rogatoire commissie kan ook worden gewezen op het recente verslag-Di Pietro over de ontwerpovereenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie (A5-0019-2000)⁹.

Verzoeken om beslaglegging of een verhoor (vooral deze laatste) zijn vrijwel altijd dringend en moeten met spoed worden behandeld om te voorkomen dat de betrokkene goederen, opbrengsten of vermogensvoordelen dan wel bewijsmateriaal kan laten verdwijnen. Rogatoire commissies moeten dan ook rechtstreeks tussen de bevoegde plaatselijke autoriteiten worden doorgegeven (artikel 6, lid 4) en niet via de gebruikelijke centrale kanalen (Ministeries van Justitie). Hiertoe moet een beroep worden gedaan op het bepaalde in artikel 15, lid 2 van de overeenkomst van de Raad van Europa van 20 april 1959 : "In spoedeisende gevallen kunnen rogatoire commissies rechtstreeks door de justitiële instanties van de verzoekende partij worden gericht tot de justitiële instanties van de verzochte partij. Zij worden samen met de desbetreffende stukken teruggezonden via de in lid 1 van dit artikel genoemde kanalen" (eenmaal uitgevoerd komen zij dus via het Ministerie van Justitie bij de verzoekende instantie terug, zonder dat de goede afloop van het verzoek nog in gevaar kan komen). De rapporteur wil artikel 6, lid 4 amenderen door de overeenkomst van 1959 hierin met name te noemen. Van de lidstaten van de Europese Unie die de overeenkomst van 1959 hebben ondertekend heeft alleen Zweden een verklaring afgegeven ten aanzien van artikel 15, lid 2 (met dien verstande dat het verzoek ook in spoedgevallen rechtstreeks aan het directoraat voor juridische zaken van het Ministerie van Buitenlandse Zaken gericht moet worden), terwijl Italië, Frankrijk en Spanje alleen de eis stellen dat een afschrift van het verzoek aan het Ministerie van Justitie wordt toegezonden.

4. In artikel 8 dient de verwijzing naar het verdrag (van de Raad van Europa) van 15 mei 1972 betreffende de overdracht van strafvervolgning ertoe competentieconflicten te voorkomen, terwijl het verdrag van 28 mei 1970 inzake de internationale geldigheid van strafvonnissen

---

⁹ Plenaire vergadering van 17 februari 2000.

voorziet in de uitvoering van veroordelingen (toepassing van sancties) die zijn uitgesproken door een gerechtelijke instantie van een andere staat.

VI. d) Verzamelen en uitwisselen van informatie, contactpunten, rol van Europol

Artikel 9, lid 2 bevat een verwijzing naar artikel 2, lid 1 van de Europol-overeenkomst. Dit lid luidt als volgt:

"Europol heeft ten doel, in het kader van de samenwerking tussen de lidstaten overeenkomstig artikel K.1, punt 9, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, door de in deze Overeenkomst genoemde maatregelen het optreden van en de samenwerking tussen de bevoegde instanties van de lidstaten met betrekking tot het voorkomen en bestrijden van terrorisme, de illegale handel in verdovende middelen en andere ernstige vormen van internationale criminaliteit, doeltreffender te maken voor zover er concrete aanwijzingen zijn voor het bestaan van een criminele structuur of organisatie en twee of meer lidstaten betrokken zijn bij de genoemde vormen van criminaliteit op een wijze die, gelet op de omvang, de ernst en de gevolgen van de strafbare feiten, een gemeenschappelijk optreden van de lidstaten noodzakelijk maakt."

* * *

Het Deense voorstel noemt de mogelijkheid dat de bevoegdheden van Europol worden uitgebreid tot ernstige milieucriminaliteit, met name in verband met het opstellen en bijhouden van een lijst van contactpunten van elke lidstaat. De artikelen die zijn gewijd aan "technische" samenwerking ter voorkomen van milieuschade lijken in dit ontwerpbesluit echter niet op hun plaats, want dit besluit heeft hoofdzakelijk betrekking op harmonisering van delictomschrijvingen en sancties alsook justitiële samenwerking op dit gebied.

Ook de vertegenwoordiger van de Portugese regering (zie deel IV hierboven) heeft erop gewezen dat het Portugese Voorzitterschap belang hecht aan de aanneming van dit specifieke deel van het kaderbesluit. De rapporteur heeft de artikelen inzake technische samenwerking (register van nationale contactpunten, register van bijzondere vaardigheden en kennis, enz.) dan ook grotendeels ongemoeid gelaten.

20 juni 2000

ADVIES VAN DE COMMISSIE MILIEUBEHEER, VOLKSGEZONDHEID EN CONSUMENTENBELEID

aan de Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken

inzake het initiatief van het Koninkrijk Denemarken met het oog op de aanneming van het kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van ernstige milieucriminaliteit (5343/00 – C5-0078/2000 – 2000/0801(CNS))

Rapporteur voor advies: Inger Schörling

PROCEDUREVERLOOP

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid benoemde op haar vergadering van 3 april 2000 Inger Schörling tot rapporteur voor advies.

De commissie behandelde het ontwerpadvies op haar vergaderingen van 23 mei en 20 juni 2000.

Op laatstgenoemde vergadering hechtte zij met algemene stemmen haar goedkeuring aan de hierna volgende amendementen.

Bij de stemming waren aanwezig: Caroline F. Jackson, voorzitter; Alexander de Roo en Carlos Lage, ondervoorzitters; Inger Schörling, rapporteur; Maria del Pilar Ayuso González, Hans Blokland, David Robert Bowe, John Bowis, Hiltrud Breyer, Philip Rodway Bushill-Matthews (verving Per-Arne Arvidsson), Dorette Corbey, Chris Davies, Avril Doyle, Carlo Fatuzzo (verving Marielle de Sarnez), Francesco Fiori (verving Giuseppe Nisticò overeenkomstig artikel 153, lid 2), Marialiese Flemming, Karl-Heinz Florenz, Cristina García-Orcoyen Tormo, Laura González Álvarez, Robert Goodwill, Roger Helmer, Mary Honeyball (verving Marie-Noëlle Lienemann), Anneli Hulthén, Hedwig Keppelhoff-Wiechert (verving Françoise D. Grossetête), Bernd Lange, Peter Liese, Torben Lund, Jules Maaten, Minerva Melpomeni Malliori, Patricia McKenna, Jorge Moreira Da Silva, Emilia Franziska Müller, Riitta Myller, Karl Erik Olsson, Dagmar Roth-Behrendt, Guido Sacconi, Karin Scheele, Ursula Schleicher (verving Christa Kläß), Horst Schnellhardt, Jonas Sjöstedt, María Sornosa Martínez, Bart Staes (verving Marie Anne Isler Béguin), Catherine Stihler, Antonios Trakatellis, Joaquim Vairinhos (verving Béatrice Patrie) en Phillip Whitehead.

BEKNOPTE MOTIVERING

Dit besluit van de Raad beoogt de invoering van een kader ter bestrijding van de toenemende omvang van milieucriminaliteit en van de vaak grensoverschrijdende gevolgen. Er wordt een gezamenlijk optreden van de lidstaten voorgesteld om het milieu door het strafrecht te beschermen, met inbegrip van doeltreffend onderzoek en effectieve vervolging in de lidstaten, en doeltreffende politieke, strafrechtelijke en administratieve samenwerking tussen de lidstaten.

Rechtsgrond van dit besluit is titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie voor wat betreft de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken. Overeenkomstig artikel 34,

lid 2, sub b) van het Verdrag betreffende de Europese Unie kan de Raad kaderbesluiten aannemen voor de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten. Deze kaderbesluiten zijn verbindend voor de lidstaten ten aanzien van het te bereiken resultaat, doch aan de nationale instanties wordt de bevoegdheid gelaten vorm en middelen te kiezen. Overeenkomstig artikel 39 van het Verdrag betreffende de Europese Unie raadpleegt de Raad het Europees Parlement voordat hij een dergelijk besluit neemt.

Het initiatief van het Koninkrijk Denemarken behelst:

- bepalingen ter harmonisatie van de strafwetgeving, met inbegrip van de definitie van "ernstige milieucriminaliteit",
- bepalingen inzake de samenwerking en de uitwisseling van gegevens tussen de lidstaten,
- bepalingen betreffende de invoering van een register van bijzondere vaardigheden of kennis met betrekking tot de bestrijding van ernstige milieucriminaliteit.

In het initiatief wordt ook bepaald dat lidstaten de noodzakelijke maatregelen nemen om zo spoedig mogelijk de op 9 september 1998 door de Raad van Europa aangenomen overeenkomst inzake de bescherming van het milieu door het strafrecht te ondertekenen en te ratificeren. Tot op heden hebben pas negen lidstaten deze overeenkomst ondertekend, maar nog niet geratificeerd.

Door het voorgestelde kaderbesluit zouden in de gehele EU minimumsancties voor ernstige milieucriminaliteit worden ingevoerd. De lidstaten zijn dan verplicht om ernstige milieucriminaliteit strafrechtelijk te vervolgen op een "effectieve, evenredige en afschrikwekkende wijze". Beoogd wordt politie, strafrechtelijke en administratieve samenwerking, in te voeren, zodat de lidstaten alle handelingen of nalatigheden, onder verzwarende omstandigheden en in strijd met de nationale milieuwetgeving kunnen vervolgen waardoor aanzienlijke milieuschade ontstaat (of kennelijk dreigt te ontstaan) door hetzij verontreiniging van de lucht, het water, de bodem of de ondergrond, of doordat afval of soortgelijke stoffen worden opgeslagen of gedumpt.

In het voorgestelde kaderbesluit wordt gevraagd om de invoering van minimumnormen voor strafvervolgning, en om compensatieregelgeving en regelgeving inzake herstel van het milieu in het nationale recht.

Krachtens het voorgestelde kaderbesluit wordt het Secretariaat-generaal van de Raad belast met het bijhouden van een register van bijzondere vaardigheden of kennis met betrekking tot de bestrijding van ernstige milieucriminaliteit en met een lijst van de contactpunten van de lidstaten voor het verzamelen en uitwisselen van informatie. Deze taak zou kunnen worden overgedragen aan Europol als deze gemachtigd zou worden zich met milieucriminaliteit te gaan bezighouden.

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid verwelkomt het initiatief van het Koninkrijk Denemarken, omdat dit een nuttig instrument is ter bestrijding van de groeiende omvang en de vaak grensoverschrijdende gevolgen van milieucriminaliteit, overeenkomstig de doelstelling om een evenwichtig en duurzame ontwikkeling tot stand te brengen, zoals bepaald in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, en wijst op het belang van aanvullende maatregelen ter voorkoming van milieuschade, zoals doeltreffende wetgeving op het gebied van milieu-aansprakelijkheid of een beleid betreffende het publiceren van informatie over afgeronde zaken. De commissie stelt voor de definitie van

"ernstige milieucriminaliteit" te wijzigen en aan te scherpen om ervoor te zorgen dat het voorgestelde kaderbesluit zo ruim mogelijk kan worden toegepast, en onderstreept dat de lidstaten en kandidaat-lidstaten zo spoedig mogelijk de overeenkomst inzake de bescherming van het milieu door het strafrecht, die op 9 september 1998 door de Raad van Europa is aangenomen, dienen te ondertekenen en te ratificeren om de milieuwetgeving te verbeteren.

AMENDEMENTEN

De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbeleid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie vrijheden en rechten van de burger, justitie en binnenlandse zaken onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Door de Raad voorgestelde tekst¹⁰

Amendementen van het Parlement

(Amendement 1)
Overweging 4 bis (nieuw)

(4 bis) De bestrijding van ernstige milieucriminaliteit moet worden aangevuld met doeltreffende wetgeving inzake de milieu-aansprakelijkheid.

Motivering:

De bestrijding van ernstige milieucriminaliteit via het strafrecht is slechts één manier om milieuschade te voorkomen en dient te worden geïntegreerd in een groter geheel waarvan ook maatregelen, zoals civiele aansprakelijkheid voor milieuschade deel uitmaken.

(Amendement 2)
Overweging 4 ter (nieuw)

(4 ter) Voor de bestrijding van ernstige milieucriminaliteit is kennis en begrip van milieuproblemen vereist, die worden verkregen door het personeel dat de misdaad in de lidstaten onderzoekt en vervolgt adequaat te instrueren en op te leiden.

Motivering:

Rechtshandhavingspersoneel van de nationale en plaatselijke overheid moet speciaal worden opgeleid voor de opsporing en vervolging van milieumisdaden. Dit is voor de harmonisatie en samenwerking van even wezenlijke betekenis als de andere delen van dit besluit. De bevoegdheid van de overheid staat bij de bestrijding van milieumisdaad centraal. Er worden eisen gesteld aan de bevoegdheid inzake milieuwetgeving en inzake milieutechniek en milieukwesties in het algemeen, met inbegrip van natuurwetenschappelijke kennis. Een belangrijke voorwaarde voor een doelmatiger bestrijding van milieumisdaden is dat de betrokken instanties hun werkzaamheden coördineren en samenwerken in verband met bij voorbeeld strategische problemen, concrete taken, werkmethoden en bevoegdheden. Een zeer

---

¹⁰ PB C 39 van 11.2.2000, blz. 4.

belangrijk element in de optimalisering van de bestrijding van milieumisdaden is de doelbewuste ontwikkeling van bevoegdheden en procedures voor de aangifte van vermoede milieumisdaden.

(Amendement 3)

Overweging 4 quater (nieuw)

(4 quater) Iedere lidstaat dient zich ervan te vergewissen dat de ondernemer in alle bedrijven waar werkzaamheden worden uitgeoefend die in hogere mate gevaarlijk zijn voor het milieu en die schadelijke gevolgen kunnen hebben voor de gezondheid van de mens of voor het milieu, verplicht is zich op de hoogte te stellen van de gevolgen die de activiteiten van het bedrijf voor het milieu kunnen hebben en in zijn bedrijf beschermende en andere preventieve maatregelen te nemen.

Motivering:

Het volstaat niet in actie komen naar aanleiding van misdaden die reeds gepleegd zijn. Misdaden moeten helemaal worden voorkomen. Preventieve maatregelen moeten meer nadruk krijgen.

(Amendement 4)

Overweging 5 bis (nieuw)

(5 bis) De lidstaten dienen verslagen over de omvang en de gevolgen van milieucriminaliteit bekend te maken.

Motivering:

Publicatie van informatie over milieucriminaliteit draagt bij aan bewustmaking van het publiek en steunt aldus de preventie van milieuschade.

(Amendement 5)

Overweging 6 bis (nieuw)

(6 bis) De lidstaten en de kandidaat-lidstaten dienen, als zij dat nog niet hebben gedaan, zo spoedig mogelijk de overeenkomst van 1998 te ondertekenen en te ratificeren.

Motivering:

Ondertekening en ratificatie van de overeenkomst zou de milieuwetgeving aanzienlijk versterken.

(Amendement 6)
Artikel 1, lid 1, sub a)

a) de lucht, het water, de bodem of de ondergrond worden verontreinigd, **en hierdoor** aanzienlijke milieuschade **ontstaat of kennelijk dreigt te ontstaan**, of

a) de lucht, het water **aan de oppervlakte of onder de grond**, de bodem of de ondergrond worden verontreinigd, **met als gevolg** aanzienlijke milieuschade of **een specifiek gevaar voor het milieu, de gezondheid van de mens, dieren, planten, klimaat, beschermde gebieden en het artistieke en culturele erfgoed**, of

Motivering:

Het gevaar van schade moet specifiek zijn – de term is duidelijker. Voorts is het te beperkend en onduidelijk uitsluitend het woord "milieu" te gebruiken; "milieu" wordt bij voorbeeld in richtlijn 85/337/EEG (PB L 175 van 5.7.1985, blz. 40) op dezelfde wijze gedefinieerd.

(Amendement 7)
Artikel 1, lid 1, sub b) bis (nieuw)

b bis) illegale handel wordt bedreven in bedreigde dieren- en plantensoorten en de producten daarvan,

Motivering:

De definitie "ernstige milieucriminaliteit" moet het voorgestelde kaderbesluit een zo groot mogelijk reikwijdte geven.

(Amendement 8)
Artikel 1, lid 1, sub b) bis (nieuw)

b bis) fraude van plaatselijke, regionale of nationale overheden waardoor de besluiten van andere instanties worden beïnvloed of waardoor wordt meegewerkt of wordt gepoogd mee te werken aan een misdrijf overeenkomstig artikel 1, lid 1, sub a) en b).

Motivering:

Bij de bestrijding van ernstige milieumisdad kan de nadruk niet uitsluitend vallen op de particuliere sector. Bestuursrechtelijke misdad dient eveneens te zijn opgenomen.

(Amendement 9)
Artikel 1, lid 2, sub a) bis (nieuw)

a bis) aan de bevoegde autoriteiten misleidende informatie is verstrekt betreffende de milieurisico's van een activiteit,

Motivering:

Wanneer de bevoegde toezichhoudende of goedkeurende autoriteiten zijn misleid, bijvoorbeeld ten aanzien van een milieueffectbeoordeling, dient dit te worden beschouwd als een verzwarende omstandigheid, omdat daardoor de mogelijkheden voor een preventieve voorzichtige benadering komen te vervallen.

(Amendement 10)

Artikel 1, lid 2, tweede alinea

Bij de afweging of het om een delict van aanzienlijke omvang gaat, wordt onder meer aan de volgende punten belang gehecht:

3. Bij de afweging of het om een delict van aanzienlijke omvang gaat, wordt onder meer aan de volgende punten belang gehecht:

Motivering:

Technisch amendement. Het getal 3. moet aan het begin van de tweede zin worden toegevoegd om de verwijzing naar de punten a, b en c duidelijker te maken daar artikel 1, lid 2 thans twee reeksen punten a t.m. c bevat.

(Amendement 11)

Artikel 1, lid 2, tweede alinea, sub a)

a) gaat het om regelmatig of ***aanhoudend gedrag waarbij*** fundamentele milieuoverwegingen opzettelijk worden genegeerd;

a) gaat het om ***handelingen, pogingen tot handelingen of nalatigheden die zodanig aanhoudend, regelmatig of veelvuldig voorkomen dat hieruit blijkt dat*** fundamentele milieuoverwegingen opzettelijk worden genegeerd;

Motivering:

Er moet expliciet worden gesteld dat de handelingen, pogingen tot handelingen of nalatigheden zich veelvuldig, als regel en aanhoudend voordoen.

(Amendement 12)

Artikel 1, lid 2, tweede alinea, sub b)

b) was het gepleegde delict van tevoren gepland;

b) was het gepleegde delict ***of de poging het feit te plegen*** van tevoren ***overwogen***;

Motivering:

Zie amendementen 2 en 6. Bovendien is het woord "overwogen" technisch correcter.

(Amendement 13)

Artikel 1, lid 2, sub c) bis (nieuw)

c bis) is de activiteit die ernstige milieuschade heeft veroorzaakt bewust of nalatig onderverzekerd tegen de risico's van de activiteit,

Motivering:

Het is essentieel voor de toepassing van het beginsel "de vervuiler betaalt" dat activiteiten met milieurisico's adequaat door een verzekering worden gedekt. Anders zou er als extra risico bijkomen dat verantwoordelijkheid wordt omzeild, waardoor het herstel van schade op anderen wordt afgewenteld.

(Amendement 14)
Artikel 2, lid 1, sub b) bis (nieuw)

b bis) de status van de beperkingen maakt vervolging, berechting of bestraffing van dergelijke ernstige milieumisdaden die wellicht pas na verloop van tijd worden ontdekt, niet onmogelijk.

Motivering:

Het moet niet onmogelijk zijn ernstige milieumisdaden te bestraffen wegens de status van de beperkingen, indien de misdaden – door hun aard – redelijkerwijs niet onmiddellijk nadat zij begaan zijn, kunnen worden ontdekt.

(Amendement 15)
Artikel 2, lid 2, sub d) bis (nieuw)

d bis) een rechtspersoon die is veroordeeld voor ernstige milieucriminaliteit kan worden ontbonden, en

Motivering:

Anders dan een natuurlijk persoon is een rechtspersoon volkomen afhankelijk van de wet om te kunnen bestaan. Het moet mogelijk zijn om misbruik van dit voordeel wettelijk te bestraffen door de rechtspersoon te ontbinden.

(Amendement 16)
Artikel 9, lid 1, tweede alinea

Wanneer een contactpunt zelf niet in staat is om een verzoek van een andere lidstaat te beantwoorden, wordt het gemachtigd om het verzoek door te geven aan de **bevoegde** autoriteit van de **betrokken** lidstaat. In elke lidstaat is ten minste een contactpunt dag en nacht bemand.

Wanneer een contactpunt zelf niet **bevoegd of** in staat is om een verzoek van een andere lidstaat te beantwoorden, wordt het gemachtigd om het verzoek **onverwijld** door te geven aan de bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat **die bevoegd en in staat is het te behandelen**. In elke lidstaat is ten minste een contactpunt dag en nacht bemand.

Motivering:

Via dit amendement wordt getracht duidelijkheid te verschaffen over de regel dat het verzoek onverwijld moet worden doorgegeven aan de bevoegde lidstaat, zelfs door de lidstaat die, hoewel zij het verzoek heeft ontvangen, niet bevoegd of althans niet in staat is het te behandelen.

(Amendement 17)
Artikel 9, lid 2

2. Het secretariaat-generaal van de Raad stelt een lijst op van de contactpunten van elke lidstaat en werkt die geregeld bij. De lijst wordt onder alle lidstaten verspreid. ***Mocht Europol worden gemachtigd zich met milieucriminaliteit te gaan bezighouden om de doelstellingen van artikel 2, lid 1 van de Europol-overeenkomst te verwezenlijken, dan wordt deze taak aan Europol overgedragen.***

2. Het secretariaat-generaal van de Raad stelt een lijst op van de contactpunten van elke lidstaat en werkt die geregeld bij. De lijst wordt onder alle lidstaten verspreid.

Motivering:

Om herhaling te voorkomen wordt de zin over Europol hier geschrapt en in een ander amendement op artikel 10, lid 2 wordt eveneens naar dit artikel verwezen.

(Amendement 18)
Artikel 9 bis (nieuw)

De besluiten van rechtbanken en, zo mogelijk, andere instanties, zijn, overeenkomstig artikel 9, lid 4, van de Overeenkomst inzake de bescherming van het milieu door het strafrecht die op 25 juni 1998 in Aarhus, Denemarken, is aangenomen, toegankelijk voor het publiek.

Motivering:

Publicatie van informatie over milieucriminaliteit draagt bij aan de bewustmaking van het publiek en helpt zo milieuschade te voorkomen.

(Amendement 19)
Artikel 10, lid 2

2. Mocht Europol worden gemachtigd zich met milieucriminaliteit te gaan bezighouden om de doelstellingen van artikel 2, lid 1 van de Europol-overeenkomst te verwezenlijken, dan wordt de in ***lid 1*** genoemde taak aan Europol overgedragen.

2. Mocht Europol worden gemachtigd zich met milieucriminaliteit te gaan bezighouden om de doelstellingen van artikel 2, lid 1 van de Europol-overeenkomst te verwezenlijken, dan wordt de in ***artikelen 9, lid 2 en 10, lid 1*** genoemde taak aan Europol overgedragen.

Motivering:

Om herhaling te voorkomen wordt de zin over Europol in artikel 9, lid 2 geschrapt en wordt op deze plaats verwezen naar beide artikelen.

(Amendement 20)
Artikel 12, lid 4

4. De lidstaten kunnen steeds nieuwe bijdragen laten opnemen of bijdragen uit het register laten schrappen.

4. De lidstaten kunnen steeds nieuwe bijdragen laten opnemen of, **indien hiertoe aanleiding bestaat**, bijdragen uit het register laten schrappen.

Motivering:

"Steeds" biedt waarschijnlijk te ruime mogelijkheden om gegevens uit het register te schrappen.

(Amendement 21)
Artikel 13, lid 2

2. De voorwaarden voor het gebruik van de in het register vermelde bijzondere deskundigheid, kennis of vaardigheden worden rechtstreeks tussen de betrokken lidstaten geregeld. **Er kan in geen geval een recht van gebruik bestaan.**

2. De voorwaarden voor het gebruik van de in het register vermelde bijzondere deskundigheid, kennis of vaardigheden worden rechtstreeks tussen de betrokken lidstaten geregeld.

Motivering:

Het laatste deel van de zin is strijdig met de logica van de zin en met het denkbeeld van een register.

(Amendement 22)
Artikel 14

Elke lidstaat doet overeenkomstig zijn nationaal recht de nodige stappen om zo spoedig mogelijk, **doch vóór 1 januari 2000**, de overeenkomst van 1998 te ondertekenen. Elke lidstaat zorgt ervoor dat hij vóór 1 januari 2001 voorstellen ter bekrachtiging van de overeenkomst van 1998 aan zijn wetgevende vergadering heeft voorgelegd. Bij de bekrachtiging van de overeenkomst van 1998 streven de lidstaten er zo veel mogelijk naar geen voorbehouden bij die overeenkomst te maken.

Elke lidstaat doet overeenkomstig zijn nationaal recht de nodige stappen om zo spoedig mogelijk de overeenkomst van 1998 te ondertekenen. Elke lidstaat zorgt ervoor dat hij vóór 1 januari 2001 voorstellen ter bekrachtiging van de overeenkomst van 1998 aan zijn wetgevende vergadering heeft voorgelegd. Bij de bekrachtiging van de overeenkomst van 1998 streven de lidstaten er zo veel mogelijk naar geen voorbehouden bij die overeenkomst te maken.

Motivering:

Het is helaas te laat om te voldoen aan de in het initiatief geuite wens het verdrag van de Raad van Europa uit 1998 vóór 1 januari 2000 te ondertekenen. Het is echter nog steeds mogelijk voorstellen ter ratificatie in te dienen vóór de streefdatum 1 januari 2001.